

Charlene Lunnon & Lisa Hoodless
met Gill Paul

Het gebeurde op een dinsdag

Charlene

Vanaf de eerste dag dat ik in juni 1998, toen ik negen jaar was, op de Christ Church Primary School zat, waren Lisa en ik hartsvriendinnen. Ik was al een paar keer naar een andere school gegaan, want al van jongs af aan heb ik vaak in pleeggezinnen gewoond. Maar nu kon ik eindelijk echt bij mijn vader wonen en hoopte ik dat ik mijn draai zou vinden en echte vriendinnen kon maken.

De Christ Church School was veel groter dan alle andere scholen waar ik op gezeten had, en de indeling was wat verwarrend. In het midden had je twee verschillende trappen – de kleine kinderen namen de ene trap en de grote de andere, en ik dacht dat ik er nooit de weg zou vinden. Een jongen, ene Dan, moest mij de eerste dag begeleiden. Hij wees me waar de wc's waren en zo, en hij was heel aardig, maar toch was ik te zenuwachtig en te bang om met iemand een praatje te maken.

In het lokaal van groep 6 was ik nog maar net begonnen met de zinnen die we van de onderwijzer moesten overschrijven toen de punt van mijn potlood brak. Ik keek in mijn etui en realiseerde me dat ik vergeten was een puntenslijper mee te nemen.

'Heeft iemand een puntenslijper die ik even kan lenen?' fluisterde ik verlegen tegen het groepje dat het dichtst bij me zat.

Achter mij zei een stem: 'Ik heb een puntenslijper van de Spice Girls.' Ik draaide me om en zag een meisje met korte lichtbruine krullen en twee ronde knotjes opzij, net zoals prinses Leia in *Star Wars*.

‘Dank je wel,’ zei ik. Ik was dol op de Spice Girls. Baby Spice was eerst mijn favoriet, maar nu vond ik Posh leuker, omdat die zo chic was en omdat ik vond dat ze mooie kleren droeg.

‘Hou maar,’ zei het meisje, en ik glimlachte verlegen naar haar.

‘Je bent nieuw, hè?’ zei ze. ‘Op welke school heb je hiervoor gezeten?’

‘Ik ben net naar Hastings verhuisd om bij mijn vader te gaan wonen. Hiervoor woonde ik in Londen.’

‘Waar woon je?’

Ik noemde de naam van onze straat.

‘Ik woon maar één straat verderop,’ zei ze. ‘Ik heet Lisa. We kunnen in het speelkwartier wel samen spelen, als je niemand anders hebt.’

Ik knikte en grijnsde, en wilde net ‘ja, graag’ zeggen, maar toen zei de meester dat we stil moesten zijn en moesten doorwerken.

In het speelkwartier liepen we samen kletsend het speelplein op. Ik vond dat ze heel mooie schoenen aanhad: blauw, groen en geel, heel kleurig, met rubberen zolen en een bandje bovenop. Zij vond mijn haarband mooi, met mijn naam in letters in allerlei verschillende kleurtjes op een zwartfluwelen ondergrond. Ik vond haar hippe nagellak mooi: blauw met gele stippen. En ik vond het leuk dat ze zo klein en lief en blij was. Ze glimlachte de hele tijd, alsof ze totaal geen zorgen kende.

Ik nodigde haar uit om die middag naar het huis van mijn vader te komen, en toen ze kwam, had ze een roze vestje en een kort spijkerbroekje aan, en die blauwe sandalen, en het was meteen gezellig. We kwamen al snel tot de ontdekking dat we allebei teddyberen verzamelden en spraken af om er een paar met elkaar te ruilen. We hielden er allebei van op PlayStation *Crash Bandicoot* te spelen, van met ons haar tutten en van kaartspelletjes als pesten. Als we bij elkaar waren vlóóg de tijd gewoonweg om, en we zaten nooit om gespreksonderwerpen verlegen. Papa

was blij dat ik een vriendinnetje gevonden had, en ik ook.

Het schooljaar duurde nog maar twee weken en daarna was het zomervakantie. We speelden de hele zomer met elkaar, bij mij thuis of bij Lisa. Zij hadden schommels in de tuin, maar haar vader was heel streng, dus waren we vaker bij mij, en dan hielden we watergevechten in het opblaasbadje, maakten tenten, liepen naar de Spar om ijsjes te kopen of slopen naar haar oudere broer James toe om een waterballon naar hem te gooien. Ze bleef vaak bij mij logeren, maar ik nooit bij haar, want haar vader kon niet tegen het kabaal. Ik had nog nooit eerder een vriendinnetje bij me mogen laten logeren, maar ik vond het heerlijk. Dan bleven we uren wakker, fluisterden elkaar onze geheimpjes toe en vertelden over ons leven.

En ik had nogal wat te vertellen, geloof ik, en ik had een heel andere achtergrond dan Lisa. Zij had een broer en twee zusjes, en ouders die getrouwd waren en bij elkaar woonden: gewoon een leuk, normaal gezin, in mijn ogen althans. Mijn jeugd was in geen enkel opzicht normaal, hoewel het nu ik bij mijn vader woonde, met zijn vrouw Philomena en hun dochtertje Ceri-Jane, iets rustiger was. Maar daar had ik een lange weg voor moeten afleggen.

Mijn moeder was alcoholist en heroïneverslaafde, en ze probeerde voortdurend om eraf te komen, maar dat lukte haar niet, zelfs niet toen ze zwanger was van mij. Ik ben te vroeg geboren en was verslaafd aan methadon, en dat betekende dat ik heel klein was en niet zelfstandig kon ademen, dus heb ik een paar maanden in het ziekenhuis in de couveuse gelegen voor ik naar huis mocht.

Ik had twee halfzussen, Carol en Rose, maar die waren veel ouder dan ik – twintig jaar of zo – en die woonden al op zichzelf. Carol had zelf al kinderen, en haar zag ik zo nu en dan, maar Rose zag ik bijna nooit. Ik had ook een paar halfbroers die veel ouder waren, maar die heb ik nooit ontmoet en ik weet ook niets over hen.

Mijn moeder en ik woonden in een flatje in West-Londen, waar het heel smerig was en waar voortdurend andere mannen kwamen, die drugs spoten en dan met haar de slaapkamer indoken. Dan zat ik in mijn eentje naar griezelfilms op televisie te kijken, terwijl zij in de kamer ernaast lagen te kreunen en te hingen. Ik wist precies wat ze daar deden. Toen ik drie jaar was, ben ik een keer de kamer binnengelopen terwijl zij met iemand seks had, en vroeg toen: 'Mama, waar staat de koektrommel?'

'In de kast,' zei ze, terwijl ze heel even ophield.

Dus ging ik naar beneden en pakte een koekje. Ik vond het helemaal niet vreemd. Ik weet niet wanneer ik deze dingen geleerd heb, maar het was net alsof ik er altijd al vertrouwd mee was.

Op een keer lag ik bij mijn moeder op schoot te slapen en toen ik wakker werd, zag ik dat een man zijn penis in haar mond probeerde te stoppen. Zo waren die zogenaamde 'vrienden' van haar dus.

Sommige mannen schreeuwden tegen me en behandelden me slecht, maar niemand heeft me ooit echt iets aangedaan. Ze hadden wel vaak ruzie met elkaar. Ik herinner me een keer een ruzie waarbij een man een messteek in zijn bil kreeg en onze bank onder het bloed zat. Daarna wilde ik er niet meer op zitten, want telkens als ik ernaar keek werd ik misselijk.

Er was nooit iets te eten in huis en ik had vaak vreselijke honger, maar als mijn moeder me naar de kleuterschool bracht, kreeg ik daar tussen de middag eten: pizza, een broodje of gebraden kip. Thuis kenden we geen etenstijden. Als mijn moeder eraan dacht, als ze iets in huis had, kreeg ik iets te eten. Ik heb een heel vroege herinnering dat ik voor de televisie erwtenpuree uit een blikje zat te eten en het heerlijk vond.

Ik hield wel ontzettend veel van mijn moeder. Als ze lief was, was ze heel leuk en dan knuffelde ze me altijd heerlijk. Maar ze kon als een blad aan de boom omdraaien. Ik wist niet wat voor drugs ze gebruikte, maar ik merkte het altijd als ze iets genomen

had, want dan was ze plotseling niet meer mijn glimlachende, liefdevolle moeder, maar werd ze chagrijnig, lag alleen nog maar op de bank met weggedraaide ogen en deed helemaal niets. Als ze dronken was was het nog erger, want dan werd ze gewelddadig; gewelddadig, óf we gingen de deur uit en dan moest ik uren voor de deur van de pub op haar zitten wachten.

Eén keer had ik in de tuin bloemen voor haar geplukt, maar toen ik naar binnen ging om ze aan haar te geven, was ze dronken.

‘Ik heb bloemen voor je geplukt,’ zei ik, en ik stak ze haar met een glimlach van oor tot oor toe, want ik wist zeker dat ze er blij mee zou zijn.

‘Uit de weg jij,’ beet ze me toe en ze duwde me omver, waarna ze met een of andere vent de trap op wankelde en de slaapkamerdeur achter zich op slot deed. Ik weet nog hoe ik schrok en hoe gekwetst ik me voelde toen ik daar in de gang op de grond zat met mijn haveloze bosje bloemen in mijn hand, en haar nastarde.

Ik vroeg wel eens wat over mijn vader, maar mijn moeder had een bloedhekel aan hem en wilde me niets over hem vertellen, behalve dat hij een stelende, liegende junk was die nergens voor deugde en waarschijnlijk in de gevangenis zat, dus na een tijdje vroeg ik maar niet meer naar hem.

Toen ik vier jaar was, greep jeugdzorg in. Ik scheen ondervoed te zijn, mijn ribbetjes staken uit, en ze besloten dat de maat vol was. Ik werd uit huis gehaald en aan pleegouders overgedragen. Tussen mijn vierde en zesde heb ik denk ik wel vier verschillende pleegouderparen gehad. Dat had beslist zijn voordelen: ik kreeg te eten, mijn haar werd geborsteld, voor het slapen gaan werd er een verhaaltje voorgelezen en ik had mooie schone kleren. Maar ik miste mijn moeder vreselijk. Ik was liever bij haar geweest dan dat ik bij vreemden in huis woonde. Niemand was zo leuk als zij kon zijn wanneer ze nuchter was.

Een keer per week was er een begeleid bezoek, en dan kwam

mijn moeder naar me toe in een speciale zaal met veel speelgoed op de grond. Ik verheugde me enorm op haar bezoeken, maar ze kwam niet altijd, en als ze wel kwam, was ze soms chagrijnig. Ze diende voortdurend verzoeken in om me terug te krijgen, en toen ik vijf was, ging ik ook weer een paar maanden bij haar wonen. Ze was van de drugs af, maar dronk nog wel. Op sommige dagen was ze de leukste moeder ter wereld voor me, maar de volgende dag kon ze zo kribbig zijn dat je niet bij haar in de buurt moest komen. Ik denk dat jeugdzorg nog steeds vond dat ze niet goed voor me zorgde, want kort daarop werd ik alweer in een pleeggezin gedaan.

Ik zat inmiddels op de basisschool, maar vond het moeilijk om vriendjes te maken doordat ik me anders voelde dan de anderen. Zij hadden allemaal een echte vader en moeder en woonden in een mooi huis, en ze hadden verjaardagsfeestjes, kregen kerstcadeautjes en gingen bij elkaar logeren. Bij mijn moeder thuis kon natuurlijk niemand komen logeren en toen ik in een pleeggezin zat, moesten er, als er iemand bij mij wilde komen spelen, eerst ingewikkelde formulieren ingevuld worden, dus dat deed ik maar niet. Ik ben een paar keer van school veranderd omdat ik naar een ander pleeggezin ging, dus ik wist dat ik de vriendinnetjes die ik had toch moest achterlaten.

Toen ik zes was, zeiden Vera, de zus van mijn vader, en haar man Harry dat zij wel voor me wilden zorgen. Ze hadden zelf twee jongens, Scott en Steven, die veel ouder waren dan ik. Scott was een jaar of zeventien toen ik bij hen kwam, en Steven was de deur al uit. Volgens mij hadden ze altijd al een dochter gewild, want ze kochten meteen allemaal meisjesachtige cadeautjes voor me, zoals roze Barbie-schoenen, en tweeënvijftig Polly Pockets, én het Polly Pocket-dorp, en ik had niet alleen heel veel Barbies, maar ook het busje, het paard, het huis en alles wat erbij hoorde. Mijn hele slaapkamer was Barbie-roze, van de lakens tot de prullenmand en de lampenkap.

Tante Vera ging met me naar toneellessen, zangles en Ierse dans-

les, en ik vond alles leuk wat met optreden te maken had. School vond ik minder. Er werd vastgesteld dat ik dyslectisch was, en hoe lief ze er ook over deden, ik schaamde me altijd een beetje dat ik niet goed kon lezen. Ik lag ver achter op de rest van de klas en kreeg daardoor het gevoel dat ik dom was.

Toen ik eenmaal bij tante Vera woonde, kwam mijn vader weer in mijn leven. Toen ik nog maar net bij hen woonde, kwam hij op een zondag langs, en gingen we samen in de woonkamer theedrinken en taart eten. Ik was bang, want mijn moeder had altijd gezegd dat hij slecht was en niet deugde. Ik bleef dan ook een beetje op de achtergrond en ging niet naar hem toe om hem een kus te geven of zo.

‘Herinner je je me nog?’ vroeg hij eerst, en ik schudde mijn hoofd, maar was toen bang dat dat misschien onbeleefd overkwam.

‘We hebben elkaar wel een paar keer ontmoet,’ zei hij, ‘toen je bij je moeder woonde, maar toen was je nog heel klein.’

Hij had een aardig gezicht en keek me recht aan als hij tegen me sprak, en dat vond ik fijn. Hij legde me uit dat hij heroïne-verslaafde was geweest, net als mijn moeder, maar dat hij naar een afkickkliniek in Bexhill was gegaan en inmiddels clean was. Hij vertelde dat hij, zodra hij had gehoord dat ik aan jeugdzorg was overgedragen, naar de rechtbank was gegaan om de voogdij over me te krijgen of op zijn minst toestemming om me te zien, maar dat zijn verzoeken telkens waren afgewezen vanwege zijn verleden. In de periode dat hij verslaafd was, had hij een tijdje in de gevangenis gezeten voor diefstal.

‘Ik woon nu in Hastings,’ zei hij, ‘en ik ben maatschappelijk werker in een ontwenningskliniek. Dat betekent dat ik andere mensen help om van de drugs af te komen.’

‘Kun je mama dan niet helpen?’ vroeg ik argeloos, waarna er een stilte in de kamer viel en alle volwassenen elkaar aankeken.

‘Ik weet niet of zij er al aan toe is om te stoppen,’ antwoordde hij toen. ‘Maar als je het leuk vindt moet je maar eens in Has-

tings bij me langskomen, dan laat ik je de stad zien. Het ligt vlak aan zee. Lijkt je dat wat?’

Ik voelde me een beetje vreemd, want ik kende hem niet echt, ook al was hij mijn vader. ‘Mag tante Vera dan ook mee?’ vroeg ik.

‘Natuurlijk. En oom Harry ook.’

We gingen er niet meteen heen, maar ik merkte dat ik me op de bezoeken van mijn vader begon te verheugen. Ik vond het leuk zoals hij met me praatte, als een gelijke en niet als een volwassene die tegen een kind praat. Ook luisterde hij altijd naar wat ik hem vertelde en dacht er de keer daarop aan om er nog iets over te vragen. Dan vertelde ik dat ik een proefwerk rekenen op school had en dan vroeg hij de keer daarop hoe het was gegaan. Hij wist nog dat ik een vriendje had die Toni heette en vroeg dan altijd: ‘Hoe gaat het met Toni?’ Na een tijdje nam hij me mee om te gaan lunchen, en dan gingen we altijd naar McDonald’s, omdat ik dat graag wilde. Ik ben dol op McDonald’s. Dat was echt mijn favoriet.

Ik zag mijn moeder nog steeds in het weekend tijdens het begeleid bezoek en begon een beetje opstandig te worden en haar te chanteren.

‘Als je geen reep chocola voor me koopt,’ zei ik, ‘ga ik bij mijn vader wonen.’

Dat vond ze een vreselijke gedachte, dus ze kocht die reep altijd voor me. ‘Dat moet je niet doen, liefje,’ zei ze vleidend. ‘Wij gaan weer ergens samen wonen, zodra ik die instanties hen aan het verstand heb weten te peuten dat dat het beste is.’

Tegen de tijd dat ik acht jaar was, ging het een stuk beter. Mijn moeder was gestopt met de drugs en had zelfs al een half jaar niet meer gedronken, want ze wilde per se dat ik toestemming kreeg om weer bij haar te komen wonen. Jeugdzorg had gezegd dat ze nog een paar weken clean moest zien te blijven en dat ik dan weer bij haar mocht wonen, dus ik was helemaal opgewonden. Ze kwam elke zaterdag naar het jeugdcentrum voor

een begeleid bezoek, en ze had altijd een Lions-reep voor me bij zich, want dat was mijn lievelingschocola. Ze zag er heel goed uit, ze had een mooie nieuwe flat gekregen en was verloofd met een leuke vent, ene Malcolm, die niet in de drugscene zat. Ze bezwoer me dat ze met al haar oude verslaafde vrienden had gebroken en dat ze alleen nog maar met leuke mensen omging. Ik kon niet wachten om naar huis te gaan, want zij was mijn moeder en ik hield zielsveel van haar.

Maar op een zaterdag kwam mijn moeder niet opdagen. Oom Harry had me naar het centrum gebracht voor het bezoek. We zaten samen in de grote zaal met al dat speelgoed in het midden, waar het een drukte van belang was van de andere kinderen die ook een begeleid bezoek kregen, en daar zaten we meer dan een uur te wachten. Terwijl we daar zwiggend zaten, voelde ik een koude angst over mijn huid kruipen. Ik wist dat er iets ergs gebeurd was. Ze zou de afspraak nooit zomaar vergeten. Ze wilde zo graag dat ik weer bij haar kwam wonen dat er maar één reden kon zijn waarom ze die dag niet was komen opdagen, en die luidde dat ze dood was. Dat dacht ik echt. Het was net alsof ik het op de een of andere manier gewoon wist.

Het duurde nog twee dagen voor we bevestiging kregen. Ik zat met tante Vera en oom Harry tv te kijken toen er werd aangebeld. Ik ging opendoen. Het was mijn halfzus Carol.

‘Ik heb slecht nieuws,’ zei ze zonder omhaal. ‘Mama is dood.’

Mijn ergste angst was waarheid geworden. Ik stond daar maar en kon niet reageren. Ik vroeg niet hoe het was gebeurd; ik wist gewoonweg dat het iets met drugs te maken moest hebben.

Carol bleef nog even op de stoep staan dralen en zei toen: ‘Ik laat je nog wel weten wanneer de begrafenis is.’ En weg was ze.

‘Wie was dat?’ riep mijn tante uit de woonkamer.

‘Carol,’ zei ik toen ik de kamer weer in liep. ‘Ze zegt dat mijn moeder dood is.’

Tante Vera slaakte een gillette en sprong op om haar armen

om me heen te slaan, maar ik huilde niet of zo. Ik voelde helemaal niets. Even later ging ik naar buiten om met mijn vriendinnen te spelen, en ik zei er niks over tegen hen. Het was net alsof het niet gebeurd was.

Een week later ging ik naar de uitvaart van mijn moeder, in een kamertje in een crematorium, en ook toen raakte ik niet van streek. Er waren maar een paar mensen, want de meeste vrienden van mijn moeder waren al eerder aan een overdosis gestorven dan zij, en het duurde maar heel kort.

Na de crematie had ik steeds dromen waarin ik wakker werd en mijn moeder nog leefde. Ik geloof niet dat de werkelijkheid al tot me was doorgedrongen. Pas een jaar later kreeg ik op dat alles plotseling een soort vertraagde reactie. Het was net alsof ik onder narcose was gebracht en die na een jaar uitgewerkt raakte, waarna het verdriet in een grote emotionele stortvloed naar buiten kwam. Toen pas vroeg ik aan tante Vera wat er was gebeurd en heeft zij het me verteld.

Mijn moeder schijnt verschrikkelijke ruzie met Malcolm gekregen te hebben, waarna hij de deur uit gestormd was en zij die avond alleen thuis was. Ze was zo overstuurd dat ze het spoor bijster raakte en heroïne heeft gebruikt. Maar doordat ze al een half jaar clean was, kon haar lichaam de drug niet meer aan en hielden al haar organen er gewoon mee op. Malcolm kwam terug en vond haar in bed; het leek net alsof ze sliep en hij is gewoon naast haar gaan liggen. Pas toen hij zich om zes uur 's ochtends omdraaide om haar een kus te geven, merkte hij dat ze steenkoud was.

Daarna heb ik maandenlang onafgebroken gehuild. Ik kreeg problemen op school, want ik kon mijn aandacht niet bij de les houden, en ik vroeg tante Vera de hele tijd of ik niet naar school hoefde, omdat ik zo van streek was. Ze was in die periode aldoor heel lief voor me, maar ik verlangde naar mijn moeder en die was er niet meer. Ik kon nooit meer met haar knuffelen of weer grapjes met haar maken. Dat was het moeilijkste wat ik ooit in